

§ 40**Psykisk ohälsa ett växande problem - Stockholm behöver en stark samlad stadsövergripande strategi för att kunna göra skillnad**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr 1.6.1-8098/2016

Beslut

Utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Ärendet

Förvaltningen redovisade ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 12 januari 2017, dnr 1.6.1-8098/2016.

I en motion till kommunfullmäktige yrkar Johanna Sjö (M) att Stockholm tar fram en samlad strategi för ett tvärsektoriellt arbete för att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa i ett livscyelperspektiv och att strategin behöver ges politisk prioritet genom samordnad strategisk styrning centralt i kommunen och ett centralt placerat utvecklingsstöd för förvaltningarnas utveckling inom området.

Utbildningsförvaltningen ser inte behov av en samlad strategi för ett tvärsektoriellt arbete utan snarare bör det arbete som redan pågår på skolorna för att främja hälsa bland medarbetarna förstärkas. Förvaltningen vill även framhålla vikten av en styrkedja där parallella program och strategier kompletterar och stöttar verksamheten och inte konkurrerar med de mål och indikatorer som kommunfullmäktige sätter upp för respektive förvaltning.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för personal och kompetensförsörjning i samråd med avdelningen för utveckling och samordning, avdelningen för uppdrag kring lärande och elevhälsa, grundskoleavdelningen och gymnasieavdelningen.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår utbildningsnämnden att besluta följande:

Utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Yrkande

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag.

Ledamoten Cecilia Brinck (M) framlade ett eget förslag till beslut och yrkade bifall för detta.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med hans yrkande.

Reservation

Cecilia Brinck m.fl. (M) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag:

att tillstyrka motionen.
att därutöver anföras:

Det är glädjande att kommunerna i Stockholms län, KSL, har under hösten 2016 tillsammans med samtliga kommuner i länet, Stockholms läns landsting och Nationell samverkan för psykisk hälsa (NSPH) arbetat för att upprätta en länsövergripande handlingsplan för psykisk hälsa som sträcker sig från 2016 till 2020. Samt att flera andra initiativ till att motverka psykisk ohälsa har påbörjats.

Men det som görs räcker det inte på långa vägar - mycket mer behöver göras. I ett läge när Stockholm står inför arbetskraftsbrist är det nödvändigt att göra allt för att bevara och optimera mänskliga humankapitalet – detta är ett av våra allra viktigaste frågor ur ett tillväxtperspektiv. Att det nu pågår en mängd olika aktiviteter är ett skäl för en samlande strategi så att synkronisering kan öka effektiviteten. Annars är risken att många satsningar görs, men att utkomsten ändå blir begränsad. Det finns också en ledartröja att ta på - Stockholm är en stor stad med utvecklingsmuskler och kunde med en sådan strategi bli förebild i Sverige. Internationellt är det nu flera stora städer som tar fram strategier för psykisk hälsa. Stockholm borde ta efter detta och ligga i framkant i Sverige och visa vägen.

Psykisk ohälsa är en allvarig folkhälsosjukdom där flera insatser behövs, för att stärka arbetet ytterligare bör staden även samverka med andra städer världen över för att använda andras forskning beprövade erfarenheter kring ledning och styrning, stadsövergripande utvecklingsstöd och specifika insatser inom respektive förvaltningsområde. Därför är det bekymmersamt att de exempel på aktiviteter som lyfts endast motsvarar delar av de fem områden som lyfts i överenskommelsen mellan Staten, Landstingen och Kommunerna.

De områden som särskilt saknas är fokusområdena:

- ledning, styrning och samordning
- förebyggande och främjande
- tidig upptäckt och insats

Det är anmärkningsvärt att dessa inte avspeglas i arbetssätt som behöver etableras och med de resurser staden har fått för att utveckla arbetet. Det är en ganska blygsam och passiv ansats som redovisas när man betänker a) att den sammantagna samhällskostnaden som detta område tar i anspråk (enl. OECD, 4 % av BNP och sannolikt avsevärt mer i stadens kostnadsbild), b) att insatser för depression och ångest bedöms ge 4-5 gånger pengarna tillbaka. Kostnaden för passivitet är hög både vad gäller mänskligt lidande och ren ekonomisk skada. Det är tydligt att det behöver en mer stadsövergripande överblick för att få in hela perspektivet.

Det finns redan strategiska resurser och politiska åtaganden såsom sociala investeringsfonden och Kommissionen för ett hållbart Stockholm som skulle kunna användas för utveckla ett samlat grepp kring de fem centrala områden som beskrivs i överenskommelsen mellan Sveriges kommuner och landsting och Staten.

Det är beklämmande att uppgiften som arbetsgivare inte alls berörs. Det är en kostsam och ineffektiv resursanvändning att inte arbeta aktivt med psykisk hälsa (stressprevention etc.) bland medarbetare – något som borde ligga högt på samtliga arbetsgivares agenda, men inte minst de offentligas. Stockholm borde ligga i framkant tillsammans med städer som New York, London, Philadelphia, Sydney för att som stad skapa sammanhållna lösningar kring befolkningens välbefinnande och psykiska hälsa.

Ersättaryttrande

Christian Carlsson (KD) hänvisade till reservationen från Moderaterna.